



STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Egzistencinė ir gyvenimo filosofija	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): doc. dr. Danutė Bacevičiūtė Kitas / a (-i):	VU Filosofijos fakultetas, Filosofijos institutas, Universiteto g. 9, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirma	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė	Rudens semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Išklausti Naujųjų amžių filosofijos kursai	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	135	48	87

Dalyko (modulio) tikslas

Tikslas – supažindinti su svarbiausių egzistencijos ir gyvenimo filosofijos kryptims priskiriamų mąstytojų išplėtotomis koncepcijomis. Išklause šį kursą, studentai išmanys egzistencijos ir gyvenimo filosofijos specifiką, gebės analitiškai vertinti pamatines šių filosofijos krypčių filosofemas, gebės susieti su savo aplinkos problemomis.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- suteikti žinių apie egzistencijos ir gyvenimo filosofijos specifiką, sąvokų savitumą ir mąstymo dinamikos ypatybes; išmokyti sieti egzistencijos ir gyvenimo filosofų išplėtotas koncepcijas su Vakarų filosofijos tradicija;	Paskaitos ir seminarai.	Egzaminas ir seminaro darbo vertinimas
- išugdyti gebėjimą kritiškai analizuoti ir vertinti gyvenimo ir egzistencijos filosofinėse koncepcijose keliamas problemas bei jų sprendimo galimybes; išugdyti gebėjimą diskutuoti ir bendradarbiauti su kolegomis, svarstant gyvenimo ir egzistencijos problematiką;	Filosofijos tekstų studijos, pranešimų rengimas, diskusijos seminare, rašto darbas.	Pranešimo, seminaro darbo vertinimas, egzaminas
- parengti studentus savarankiškai semti žinių apie egzistencijos ir gyvenimo filosofijoje keliamas problemas.	Ruošimasis pranešimui, rašto darbas, darbas seminare, ruošimasis egzaminui.	Pranešimo, seminaro darbo vertinimas, egzaminas

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Egzistencijos ir gyvenimo filosofijos savitumas, santykis su Vakarų filosofijos tradicija, pagrindinės sąvokos, kryptys, raida ir šiuolaikinė recepcija.	2						2		Kelti klausimus svarstant dėstytojo pateiktą medžiagą.
2. Sørenas Kierkegaardas – egzistencijos filosofijos pradininkas. Subjektyvus mąstytojas, estetinė, etinė ir religinės egzistencijos stadijos.	4		6				10	12	Kierkegaard, S. <i>Arba, arba</i> . I dalis (p. 326–348). Kierkegaard, S. <i>Either/Or</i> . Vol. II. In: <i>The Essential Kierkegaard</i> . (p. 37–83). Kierkegaard, S. <i>Baimė ir drebėjimas</i> (p. 76–126).
3. Arthuro Schopenhauerio pasaulis kaip valia ir vaizdinys.	2						2		Kelti klausimus svarstant dėstytojo pateiktą medžiagą.
4. Friedricho Nietzsche's gyvenimo filosofija. Interpretacija ir gyvenimas kaip valia siekti galios. Gyvenimas ir istorija, moralės genealogija.	4		4				8	8	Nietzsche, F. <i>Linksmasis mokslas</i> , 5 knyga. Nietzsche, F. <i>Stabų saulėlydis</i> (dėstytojo nurodyti skyriai).
5. Egzistencijos klausimai fenomenologinėje hermeneutinėje filosofijoje. Martino Heideggerio egzistencijos samprata. Dasein kaip būtis-pasaulyje, autentiška ir neautentiška egzistencija, žmogaus esmės paieškos.	4						4		Kelti klausimus svarstant dėstytojo pateiktą medžiagą.
6. Karlo Jasperso filosofija kaip egzistencijos nuskaidrinimas.	2						2		Kelti klausimus svarstant dėstytojo pateiktą medžiagą.
7. „Ateistinis“ egzistencializmas. Jean-Paulio Sartre'o egzistencializmas kaip humanizmas. Žmogaus esmė ir pasmerktumas laisvei. Alberto Camus „absurdo žmogus“.	4		2				6	4	Sartre, J.-P. <i>Egzistencializmas - tai humanizmas</i> (p. 21–86).
8. Egzistencijos klausimai dialogo filosofijoje. Martino Buberio dialoginė egzistencija, Aš ir Tu santykis.	2		2				4	4	Buber, M. <i>Dialogo principas I: Aš ir Tu</i> (p. 69–104).
9. Emmanuelis Levinas: nuo egzistencijos prie egzistuojančiojo. Etinis santykis su kitu – kitaip negu būtis.	4		2				6	4	Levinas, E. <i>Laikas ir Kitas</i> (p. 21–30, 40–49)
10. Egzistencijos ir gyvenimo klausimai vartotojiškoje visuomenėje. Zygmunto Baumano ir Jeano Baudrillardo vartotojiška egzistencija.	2						2		Kelti klausimus svarstant dėstytojo pateiktą medžiagą.

11. Egzistencijos ir gyvenimo klausimai Byung-Chul Han nuovargio visuomenės aprašyme.	2						2		Kelti klausimus svarstant dėstytojo pateiktą medžiagą.
12. Pranešimo ruošimas, papildomos literatūros studijavimas. Ruošimasis egzaminui.								55	Ruošimasis pranešimui, ruošimasis egzaminui.
Iš viso	32		16				48	87	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Egzaminas raštu	50	Egzaminų sesija	<p>Egzaminas vyks raštu. Studentai gaus du klausimus iš skirtingų temų. Pageidaujant studentams, jie gali rašyti didesnį rašto darbą (10 psl.) ir egzamino metu jį apginti. Gerai orientuojasi egzistencijos ir gyvenimo filosofijos problematikoje; gerai susipažinęs su šaltiniais, aiškiai supranta pagrindines sąvokas, tezes ir argumentaciją; dėsto sklandžiai, nuosekliai, gerai taiko žinias įvairių fenomenų analizei – 5 balai.</p> <p>Neblogai orientuojasi egzistencijos ir gyvenimo filosofijos problematikoje; žino šaltinius, supranta pagrindines sąvokas, tezes ir argumentaciją; dėsto nuosekliai, taiko žinias įvairių fenomenų analizei – 4 balai.</p> <p>Vidutiniškai orientuojasi egzistencijos ir gyvenimo filosofijos problematikoje; žino šaltinius, supranta pagrindines sąvokas ir tezes; dėsto nuosekliai - 3 balai.</p> <p>Silpnai orientuojasi egzistencijos ir gyvenimo filosofijos problematikoje; supranta tik keletą sąvokų ir tezių – 2-1 balai.</p>
Aktyvus darbas seminaruose	20	Seminaruose semestro metu	Sumuojamas balas. Skaičiavimo būdas priklausys nuo studentų skaičiaus grupėje. Bus vertinama: seminarams pateiktų skaitinių išmanymo, kūrybiškumo ir kompetencijos demonstravimas nagrinėjant, aiškinantis ir sprendžiant užduotyse pateiktas problemas, išklaustyti pranešimų kritinė refleksija.
Pranešimas seminare – teksto pristatymas	30	Seminaruose semestro metu. Pranešime aptariamų problemų, tezių ir argumentacijos išklotinė (ne daugiau 6000 ženklų) + naudotos literatūros sąrašą (2–5 šaltiniai) studentas elektroniniu paštu pateikia seminarą vedančiam dėstytojui ne vėliau kaip likus vienai dienai iki pranešimo pristatymo.	<p>Pristato pagrindines problemas, pagrindines tezes ir argumentaciją, dėsto nuosekliai, dalykiškai, formuluoja esminius klausimus, kūrybiškai parenka pavyzdžius – 3 balai.</p> <p>Atpažįsta pagrindines problemas, pristato pagrindines tezes ir argumentaciją, dėsto dalykiškai, supranta medžiagos ir žinių taikymo galimybes – 2 balai.</p> <p>Atpažįsta ir pristato tik pagrindines tezes, dėsto daugmaž nuosekliai – 1 balas.</p>

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
S. Kierkegaard	1995	<i>Baimė ir drebėjimas</i>		Vilnius: Aidai
S. Kierkegaard	2022	<i>Arba, arba</i>		Vilnius: Phi knygos
S. Kierkegaard	2000	<i>The Essential Kierkegaard</i> . Howard and Edna Hong (Ed.)		Princeton University Press
F. Nietzsche	1995	<i>Linksmasis mokslas</i>		Vilnius: Pradai
F. Nietzsche	1991	Stabų saulėlydis, in Frydrichas Nyčė. <i>Rinktiniai raštai</i>		Vilnius: Mintis
K. Jaspers	1998	<i>Filosofijos įvadas</i>		Vilnius: Pradai
M. Buber	2001	Dialogo principas	I	Vilnius: Katalikų pasaulis
J.-P. Sartre	2016	<i>Egzistencializmas yra humanizmas</i>		Vilnius: Vaga
A. Camus	2006	<i>Sizifo mitas</i>		Vilnius: Baltos lankos
E. Levinas	2017	<i>Laikas ir Kitas</i>		Vilnius: Jonas ir Jokūbas
Z. Bauman	2011	<i>Vartojamas gyvenimas</i>		Vilnius: Apostrofa
Papildoma literatūra				
Bacevičiūtė, D.	2015	„Emmanuel Levinas: Ethics and Ontology“, in Šerpytė, R. (ed.) <i>Emmanuel Levinas: A Radical Thinker in the Time of Crisis</i> , 59–69.		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
Baudrillard, J.	2010	<i>Vartotojų visuomenė. Mitai ir struktūros</i>		Vilnius: Kitos knygos
Dreyfus, H. L.; Wrathall, A. M. (eds.)	2006	<i>A Companion to Phenomenology and Existentialism</i>		Blackwell Publishing
Golomb, J.	1995	<i>In Search of Authenticity from Kierkegaard to Camus</i>		London: Routledge
Han, B.	2024	<i>Nuovargio visuomenė</i>		Vilnius: Kitos knygos
Heidegger, M.	1992	<i>Rinktiniai raštai (Būties ir laiko skyriai)</i>		Vilnius: Mintis
Michelman, S.	2008	<i>Historical Dictionary of Existentialism</i>		Lanham: Scarecrow Press
Schopenhauer, A.	2012	<i>Pasaulis kaip valia ir vaizdinys</i>		Vilnius: Margi raštai
Solomon	2005	<i>Existentialism</i>		Oxford University Press
Wahl, J.	2019	<i>Philosophies of Existence</i>		London: Routledge